

HANDELINGEN 27

Alles overboord...

Meelezen met de dominee,
21 augustus 2024

Paulus blijft twee jaar onder huisarrest.

Enkele eilandbewoners houden Paulus voor een god als hij de beet van een gifslang overleeft.

Het schip strandt op een zandbank; de opvarenden bereiken allen Malta.

In een zware storm raken ze veertien dagen op drift.

Julius stuurt Paulus op een koopvaardijship naar Rome; ze varen via Cyprus in zwaar weer naar Kreta.

Paulus blijft twee jaar onder huisarrest.

Enkele eilandbewoners houden Paulus voor een god als hij de beet van een gifslang overleeft.

Het schip strandt op een zandbank; de opvarenden bereiken allen Malta.

In een zware storm raken ze veertien dagen op drift.

Julius stuurt Paulus op een koopvaardijship naar Rome; ze varen via Cyprus in zwaar weer naar Kreta.

het witte
kerkje

Huis ter Heide

Al slaat de zee (symboliek)

- Zee staat in de bijbel altijd voor chaosmachten van dood. Vandaar dat na de scheiding van licht en donker in Genesis, direct de scheiding van water en land volgt. De bijbel eindigt niet voor niets met het beeld 'de zee was niet meer' (Op. 21:1).
- In veel verhalen met een schip op zee als locatie, is de spanning tussen leven en dood, tussen nood en redding voelbaar.
- Het schip op zee en in de storm staat voor Israël, de wereld, de gemeente in nood, wachtend op redding.
- Schipbreuk leiden is symbool voor verwoesting of een poging daartoe.

het witte
kerkje

Huis ter Heide

Scheepvaart in de Bijbel

- De zeevaart neemt in Israël met nomadische achtergrond en gebrek aan goede havens geen grote plaats in. M.u.v. de noordelijke stammen, zoals Zebulon.
- Onder de kustvolkeren Filistea en Fenicië (Phoenicië) is in bijbelse tijd de scheepvaart wel ontwikkeld, bekende kuststeden zijn Tyrus en Sidon.
- Binnenvaartscheepvaart, visvangst en veerdienst is juist wel goed ontwikkeld in Israël (denk aan alles rondom Meer van Tiberias etc.).
- In het algemeen is de bijbel vrij negatief over zeescheepvaart. Deze schepen staan namelijk symbool voor militaire en economische macht (hoogmoed).

Paulus

- We weten veel én weinig over hem. Bijv. niet wanneer hij geboren is. Zijn bekering wordt rond 30/31 na Chr. gedateerd. De zeereis naar Rome rond 59 na Chr. Zijn dood rond 61 na Chr.
- Man van drie werelden: de joodse, de Griekse en de Romeinse. Hoorde bij de joden in Palestina en de diaspora (geb. in Tarsus), was een kind van Griekse stad en bezat Romeins burgerrecht.
- Saulus had eerst de reputatie van 'christenvervolger'. Na zijn bekering bij Damascus wordt hij Paulus en navolger van Christus.
- Reiziger, veel zeereizen gemaakt (3 x schipbreuk), grote reizen over land. In totaal 16.000 km afgelegd, waarvan 9000 per schip en 7000 over land.
- Hij moest al die reizen en levensonderhoud (naast giften) zelf bekostigen en koos een slim beroep als tentenmaker (ook zeilen etc.).

het witte
kerkje

Huis ter Heide

Handelingen 27 -1-

- Meer dan een reisverslag – overigens wel zeer accuraat en informatief. De zeelui raken het stuur kwijt en Paulus ‘weet’ van de juiste koers. Op de achtergrond klinkt psalm 107:23-30.
- Maar ook: Homerus’ *Odyssee*
- Schipbreuk en redding verbeelden mogelijk de positie van christenen in het Romeinse rijk.
- Goed om te beseffen:
 - Zeevaart was in die tijd ‘kustvaart’, men voer dus dicht langs de kust;
 - Passagiers gingen mee op een koopvaardijship, er bestonden geen passagiersschepen;
 - Praktisch geen navigatiemiddelen (geen kaarten, kompas etc.)

Het gereconstrueerde
Kyrenia-schip

Handelingen 27 -2-

- Opbouw van de reis, via 3 genoemde schepen:
 - Een schip uit Adramytium van Caesarea via Sidon, onder Cyprus door langs Sicilië en Pamfylië tot aan Myra in Lycië;
 - Met een schip uit Alexandrië van Myra onder Kreta langs naar Goede Havens richting Malta waar schipbreuk wordt geleden.
 - Tot slot met een schip uit Alexandrië via Syracuse naar Puteoli en over land verder naar Rome (niet in onze schriftlezing).
 - Helemaal aan het begin (21:1-8) en aan het einde (28:11-16) wordt verteld dat een militair de Paulus de gevangene bewaakt én dat hij omringd wordt door vrienden en broeders.

Handelingen 27 -3-

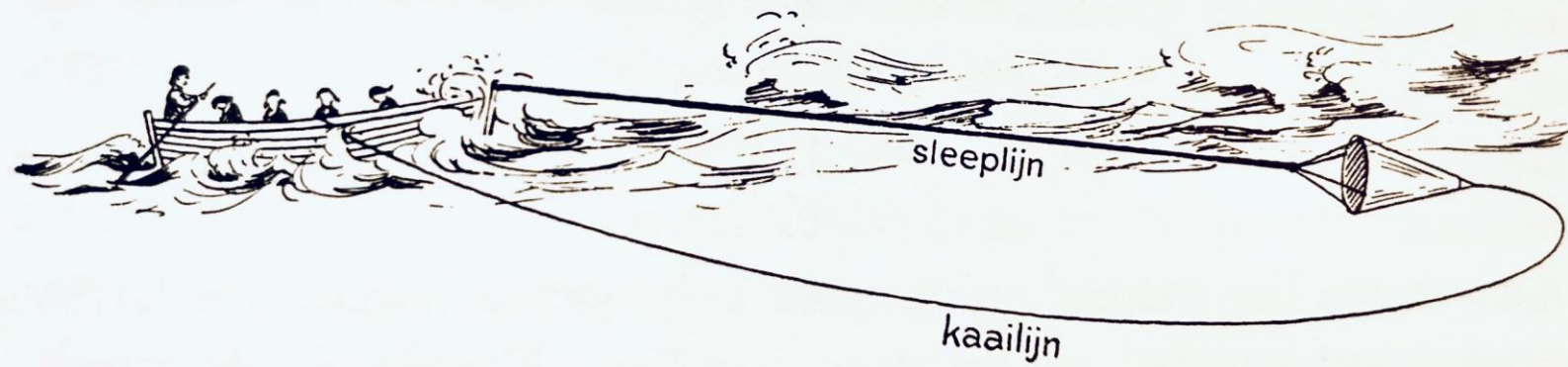
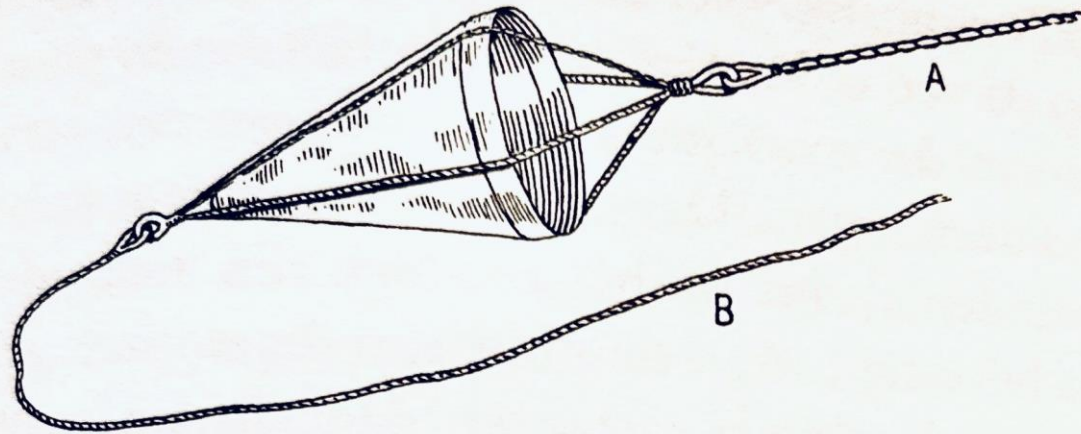

het witte
kerkje

Huis ter Heide

- Goede Havens / Schone Havens / Goedereede
- Vastentijd / veertiende nacht (de nacht van het Pascha): het speelt af na Grote Verzoendag en het Loofhuttenfeest (ergens begin oktober) markeert einde van het vaarseizoen.
 - De zeevaart lag stil tussen 11 november en 10 maart, Mare Clausum
- Eurakylon: noordnoordoostenwind
- De Syrte: zandbanken bij de Syrten waren berucht. Lagen voor de Afrikaanse kust en behoorden tot de gevaarlijkste plaatsen in de Middellandse Zee.
- Drijfanker: een stopzak die helpt om het schip in de branding met de kop op de zee te houden.
- Vadem: ca. 1,85m.

Voorbeeld van een
drijfanker

Cliffhanger: Buitengewoon vriendelijk
ontvangen op Malta.... (zondag 15
september lezen we verder)

het witte
kerkje

Huis ter Heide

Verder lezen / bronnen

Biblica, Atlas van de Bijbel, Een cultuurhistorische reis door de landen van de Bijbel, Houten: Uitgeverij Unieboek 2006.

Jos de Heer, *Commentaar op Handelingen, Jezus' geestkracht wereldwijd*, Vught: Uitgeverij Skandalon 2013.

Fik Meijer, *Paulus' zeereis naar Rome, Een reconstructie*, Amsterdam: Athenaeum – Polak & Van Gennep 2000.